

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujjlappal 1 óra 1 K.

Szózat a szülők- höz.

Közeledik szeptember elseje és vele gyerekeink beiratása az iskolába.

Mindenki tudja, hogy az egyház-köztség a következő iskolákat tartja fenn hivi számára: el. fiu és leányiskolát, és egy polgári leányiskolát, nemkülömben háztartási és továbbképző iskolát. Ehez járul még a status által fentartott r. k. főgimnázium. Ez utóbbiról nem írhatunk, mert hiszen erre főlhatalmazásunk nincsen, de hiviink figyelmébe kath. középiskolát ajánlani, kötelességünknek tartjuk. A mi, tehát az egyházközségi iskolákat illeti ajánlani szükségtelen. Ez az egy szó "katholikus a legszebb és a legjobb ajánlólevél. Éppen feltalálja a szülő mindazt, a mit keres és óhajt, mert iskoláinknak a templom előcsarnoka. A mennyit a kereszténység, a kath. egyház tett az emberiségért 20 századon át, ugyanazt tették katholikus iskoláink is. Innen az az erős kapcsolat és lánc, mely iskoláinkat az egyházzal összefűzi. A szellem egy a szeretet egy, Krisztus lelke egy, a Szentlélek működése egy. Ennél több kell-e katholikus szülőknek? A mai korban lehet még egy kívánsága a szülőknek, az agyon hangoztatott fogalom: „modern nevelés.“ De mikor nem volt az egyház nevelés modern? A szeretetet, ha a XX. században nem is akarják modernnek tekinteni, mi annak tartjuk. Ennek a jegyében nevelünk és tanítunk. Ezzel nevelünk, ezzel tanítunk. Krisztus szeretetével dolgozzunk abban a kis kertben, melyet iskolának nevezünk. Itt tanítjuk gyermekeinket, Istent, szülőt, jellemet, becsületet, szorgalmat, és hazát szeretni, de mindig a kereszt árnyékában. Azért erősen számítunk azokra a jellemerős katholikus szülőkre, kik elsősorban a katholikus iskolákat választják gyermekeik számára, mert ez kötelességük. Hagyjátok gyermekeiteket Krisztushoz jönni! Mi szívesen fogadjuk.

A szeny irodalom ellen.

Napról napra jobban kezd terjedni az erkölcstelen szenyirodalom. Könyvkereskedések kirakatai telnek pornografikus művekkel. Különösen az alsóbb néposztályok és az ifjuság kapkodja az ilyen erkölcstelen fércelményeket. Ez a jelenség az összes művelt államokban jelentkezik. A kormányok között már 1910-ben egy megállapodás jött létre, amelyet azonban nem sietnek végrehajtani a kormányok fejei. Most kapunk hírt, hogy az osztrák igazságügyminiszter rendeletben létesített egy osztályt miniszteriumában, amelynek egy feladata lesz az összes nyomtatványokat, képeket, újságokat, képeslapokat figyelemmel kísérni és a pornografikus kitételeket feljelenteni a királyi ügyészségnél, aki köteles lesz a vádat vállalni és ellene megindítani az eljárást. Ennek az ujonnan szervezett osztálynak a vidéki rendőrség egy — egy tisztviselője, vagy más hatósági személyek lesznek segítségére. Az osztrákok ezen üdvös intézkedését tanácsos volna hazánkban is meghonosítani, mert nekünk különösen szükségünk volna erre.

Fegyelmi Vas rend- őrfogalmazó ellen.

A nagyváradai rendőrbotrány egyik szereplője Vas Árpád rendőrfogalmazó ellen — a mint már jelentettük — Lieber Laura, a meghurcolt nagyváradai urileány büntető feljelentést tett. Az aktákat a büntügyi osztály áttette a királyi ügyészséghez. Ezzel kapcsolatban az a hír volt elterjedve, hogy a nagyváradai polgármester Rimler Károly, megszüntette a rendőrfogalmazó ellen a fegyelmi eljárást, mert a vizsgálat során kiderült, hogy Lieber Laura becsületében súlyosan megsértette Vas rendőrfogalmazót. Erre a hírre most alaposan rácafoltt a polgár-

mester véghatározata, a melyet tegnap kézbesítettek Vas Árpádnak.

A polgármester a véghatározat szerint elrendelte a magáról súlyosan megfélekedezett rendőrtiszt ellen a fegyelmi vizsgálatot.

A vizsgálat új stádiumában a polgármester főleg arra fektetett súlyt hogy a rendőrtisztviselő a leányt tényleg megsértette-e becsületében. Ha ezt bebizonyítja látja a vizsgálat során, a törvény értelmében Vas Árpádot állásától felfüggeszti.

A hadügyminiszter rendelete.

Ma ment szét az országban a hadügyminiszter rendelete, melyben az új törvénnyel kapcsolatosan az ujoncozásra vonatkozólag kiadta az utasításokat.

Az utasítás szerint kétféle kategóriába fogják sorozni a katonákat. A testi hibáknélküliek rendes csapatokba lesznek beosztva, a többiek, testihibával rendelkezők pedig segédszolgálatra hivatnak be. A segédszolgálatra csak a teljesen béna, mind két szemére vak és süket, teljesen néma és gyógyíthatatlan elmebajos. Szóval csak igen kevés ujonc nem fog bevélni katonának. Nem is csoda, hiszen 1600.000 emberre van szüksége csak a közöshadseregnek a honvédségnek 36000-re, az osztrák Landwehrnek szintén ennyire.

Kis testi hibákat, rövidlátás, egy fülre sükettség, kancsalság, pup ez mind nem lesz ok a katonaság alóli mentesítésre.

HIREK

Szombat
augusztus
3.

Róm. kath. István t.
Protestáns Eleázár
Gör. k. János
Nap két 4 40. nyug 7
30 perckor. Hold két

9 ó. 42 perckor. Nyug. 9 ó. 51 perckor.

Személyi hírek.

Széles Dénes a népszövetség igazgatója szabadságáról visszatért.

Kinevezés.

Kornhauser Mária okl. tanítónőt a v. és k. miniszter Nyárádtőre nevezte ki tanítónőnek.

Az ötödik halott.
Nagyváradról jelentik: hogy ottani kórházban ma éjszaka meghalt a viharágyu-robbanás ötödik halottja, Balogh Juliska szőlőkötözőleány.

Szt. óra.

Jövő vasárnapon a szokásos szt. órát este 5 órakor tartják a plebánia templomban. Legyünk ott mindnyájan.

Gyűlés.

Vasárnap délután 3 ó. a Mária társulat a rajzteremben gyűlést tart, melyen már Rill Albert káplán fog elnökölni.

Öngyilkos uriasszony.

Kiss Lidi harmincegyéves uriasszony ma családjának rossz bánámódja miatt a lakásán felakasztotta magát.

Buzakalász koszorú.

Kedves meglepetésben részesítették a raboskodó Kovács Gyula képviselőt aratói. Buzakalászokból font koszorút küldtek címére a fogházba. Az igazgatóság a koszorút a vizsgáló bírónak küldött, aki azal az utasítással küldötte vissza, hogy adassék ki Kovácsnak. Megható volt a jelenet, mikor Kovács átvette a koszorút. Ügyében a vizsgálat még mindig tart.

Hány katolikus van**Brassóban?**

Az utóbbi népszámtálás alkalmával Brassó város r. k. katolikusainak száma 10142. E tényből kifolyólag az erdélyi r. k. státusba még egy képviselőt jognak választani. Az előmnkálátok e tekintetben folynak.

Adomány.

Rill Albert káplán harangjainkra 27 kor. 26 fill, Tódor László volt káplán pedig 25 k. 86 fill, adományoztak. Gencsy számtanácsos 50 kor. Isten fizesse.

— Beimhackné öngyisága 6 kort küldött a harangalapra. Hálás köszönet érte.

Az uborka történetéből.

Az uborka azok közé a növények közé tartozik, amelyeket Ázsiából aránylag későn hoztak el hozzánk. A Homérkolabeli görögök és a régi egyiptomiak még nem ismerték, bárha egyes fajtái Afrikában, úgy látszik, már a történelem előtti időben termesztettek. A görögök a Kr. e. hetedik században kezdték tenyészteni az uborkát, amelyet hozzájuk Kis-Ázsiából, de pedig kerek háromezer év előtt Elő-indiából hoztak. Különböző okok szólnak amellett, hogy az uborkát Indiában is kívülről, még pedig a mai maláji államok területéről hozták. A rómaiak annyira szerették az uborkát, hogy az év minden szakában termesztették. Tiberius császár annyira rajongott érte, hogy amikor uton volt kerekeken járó kis uborkamelegágyakat vitt magával.

Halálos fenyegetés.

Lázár János, keresztényfalvi bányamunkás feljelentette Szász András bányászt, hogy revolverrel és agyonlövéllel fenyegette. A rendőrség beidézte Szászt, akinél tényleg talált egy új revolvert.

Halálugrás.

Tegnap Párisban egy harminc év körüli uriruhás fiatal asszony leugrott az Eiffel torony harmadik emeletéről. Olyan esemény ez, a mely nem fordult elő a hatalmas építmény 23 éves fennállása óta, miután a legtöbb öngyilkos megelégszik a torony első,

vagy második emeletével. A fiatal asszony zuhanása a 40 méteres magasságból rémes volt, közben megakadt a torony vaskerítésén, a melynek szélesen ivelt formája a függőleges esést lehetetlenné teszi. Pár pillanatig lógott az öngyilkos nő ég és föld között, azután leesett a rácsról és a földre zuhant. Teste természetesen apró darabokra törött.

Berlin éjjeli életéből.

A rendőrség szétrobbantott egy züllött helyet, a hol perverz hajlamú nők találkoztak egymással. Mikor a rendőrség rajtuk ütött, egyikük, a baritonhangú Presber Anna férjruhában trágár dalokat énekelt. Minthogy a büntetőtörvényben nők fajtalankodására nincs paragrafus, a baritonhangú hölgyet csak szeméremértő dalok éneklése miatt vonhatták felelősségre és ítéltek el 4 heti fogházra. A zárt tárgyaláson megdöbbentő részletek derültek ki a bűnbartangról, a hol automobilon érkező előkelő hölgyek találkoztak félvilági nőkkel.

Harcászati lövészet.

A 2 sz. gyalogezred aug. hó 14-én Ótónán község határán éles töltnyekkel harcászati lögyakorlatot tart.

Színház.

Éva Boszorkány.

Herceg Ferenc új darabja került tegnap színre, amelyet telt ház nézett végig. A darab a legjobb színművek egyike és dícsérőleg szolhatunk az igazgatóságról, amely a sok üres, frivol darab után ily kitűnő művel is megismerteti Brassó közönségét.

Éva szerepében Fai Flóra valóságosan remekelt. Kitűnő tehetségének fényes tanujelét adta játékaival, amelyet a közönség lelkes tapsal honorált. Abonyi a diák szerepben nagy hozzáértéssel játszott. Kitűn-

Tükördarabok.

ismét egy palacsinta historia.

Életem ugylátszik a palacsintához van kötve. Nem mulik el hét, hogy a palacsintával kapcsolatba ne jönnék. A napokban mondtam csak el, hogy a palacsinta miatt hogy szegényítették meg. Most ismét szolgálhatok valamivel.

A napokban vidéken voltam egy napra. Igen kedves család vendége voltam.

A délelőtt kedves fecsegésből, sétálásból telt ki. Délben nagy ebédre készültek. Hivatalos volt az egész falu intelligenciája, közöttük egy pár kedves szemű hölgy is.

Hogy jó hangulat uralkodott az asztalnál, azt nem is árulom el. Kacagtunk, mulattunk.

Izletesebbnél izletesebb ételeket szolgáltattak fel és a legnagyobb meglepetésemre palacsintát is hoztak, ami úgy ügyes szemközti legyen mondva a legkedvesebb ételtem közé tartozik. Piripócsra is elcsalogathatnának vele. Mosolyogtam a bajszom alatt, hogy a véletlen is néha mily kellemes. Egy kissé feltűnő volt azonban résszemre, hogy a palacsintával engem kínál-

tek még Herceg, Bodroghy Lina és Tihányi.

Valamennyi szereplő kiérdemelte a nézőközönség lelkesedését.

Szombaton, augusztus 3-án, új fényes kiállítással — ujdonsággal először: Leányvásár. Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte: Jakobi Viktor.

Vasárnap, augusztus 4-én, két előadás délután 3 és fél órakor. félhelyárakkal: Az aranykakas. Énekes bohózat 3 felvonásban este 8 órakor rendes helyárakkal, másodszer Leányvásár.

Hétfőn, augusztus 5-én, harmadszor: Leányvásár.

Kedden, augusztus 6-án, negyedszer Leányvásár.

Szerdán, augusztus 7-én, ötödször: Leányvásár.

Táviratok.

Bpest. aug. 2.

Lukács miniszterelnök egy pár reszszort ügyet elintézve Tátralomnizára utazott.

— Az állami költségvetés 1913-ra csaknem teljesen készen van.

— Oderbergből jövő vonatok tele vannak amerikai visszavándorlókkal, akik azt mondják, hogy az elnök választás miatt gazdasági pangás állt be.

— A nemzeti pártban a tótok és többi nemzeti pártok között nagy ellentétek merültek különösen a választójog tekintetében.

— A Budapesti Hírlap vezércikkben foglalkozik a horvát viszonyokkal és szerinte az összes előidézt zavarok szálaí Belgrádban futnak össze.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetség Takarékos és Hitelszövetkezet.

tak meg legelőször. Vettem észre, hogy mindenki rám figyel és mosolyog rajtam, mikor a lekváros palacsintából vettem. Fenakadás nélkül ment kézzel kézre. Az ebéd meg lefolyt.

Alig felejtettük el az ebédet már uzsonnára hívtak. Többek közt ismét palacsintát szolgáltattak fel. Erre aztán egy gondolat kezdett motoszkálni a fejemben, megnyugtattam azonban magam azzal, hogy ezek a jó emberek nem is tudhatják a kedvenc ételtemet. Az uzsonna is véget ért.

Persze ha az ember vendégségben van, az evést tartják a legfontosabbnak.

Összeültünk vacsorára. Ismét palacsinta volt. Ez aztán már szöveget ütött a fejembe. Ez nem lehet véletlen. Magam sem tudtam mit gondoljak! Mikor palacsintáról szó volt, mindenki rám nézett, mosolygott. Bosszankodtam már, csak nincs a homlokomra írva, hogy szeretem a palacsintát?

A homlokomra nem volt ugyan írva, azonban megírta ezt egy tulzó jóbarátom anonim levélben, mire én odaérkeztem már titokban elárultak, hogy szeretem a palacsintát. De jóvolna most.